

Broj predmeta: 05-000196/18
Broj akta: 01.11-1161DS -024/19
Datum, 25. 7. 2019. godine
Mjesto, Brčko

Na osnovu člana 52. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 2/10), člana 10. i člana 11. stava (2) Zakona o Vladi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 22/18 – prečišćeni tekst, 49/18, 08/19 i 10/19), a u vezi s projektom Misije OSCE-a u BiH „Prevencija i borba protiv incidenata motivisanih predrasudama i mržnjom“, a čiji je učesnik Brčko distrikt BiH, na prijedlog Odjeljenja za stručne i administrativne poslove, broj predmeta: 05-000196/18 od 24. 5. 2019. godine, Vlada Brčko distrikta BiH na četvrtom nastavku 63. redovne sjednice održanom 24. jula 2019. godine d o n o s i

ODLUKU O USVAJANJU AKCIONOG PLANA 2 ZA JAČANJE KOHEZIJE U ZAJEDNICI BRČKO DISTRIKTA BiH KAO ODGOVORA NA INCIDENTE MOTIVISANE PREDRASUDAMA I MRŽNJOM 2019–2021.

Član 1.

Usvaja se Akcioni plan 2 za jačanje kohezije u zajednici Brčko distrikta BiH kao odgovor na incidente motivisane predrasudama i mržnjom za period 2019–2021. godine, koji je izradila Radna grupa imenovana Odlukom gradonačelnika Brčko distrikta BiH, broj: 05-000196/18, broj akta: 01.1-1141SM-0004/18 od 27. 4. 2018. godine, u skladu s preporukama Misije OSCE-a o strukturi, zadacima i obavezama iste.

Član 2.

Sastavni dio ove odluke je Akcioni plan 2 za jačanje kohezije u zajednici Brčko distrikta BiH kao odgovor na incidente motivisane predrasudama i mržnjom za period 2019–2021. godine.

Član 3.

Po usvajanju ove odluke Vlada će osigurati adekvatnu promociju Akcionog plana u zajednici putem medija, prezentacija, sastanaka i objavljivanjem na web stranici Vlade, a kako proizilazi iz samog Akcionog plana.

Član 4.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“.

DOSTAVITI:

1. Članovima Vlade Brčko distrikta BiH,
2. Odjeljenju za stručne i administrativne poslove,
3. Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH,
4. Kabinetu gradonačelnika,
5. Pravobranilaštvu Brčko distrikta BiH,
6. Sekretaru Vlade Brčko distrikta BiH,
7. Uredu za upravljanje javnom imovinom,
8. Uredu koordinatora Brčko distrikta BiH u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine,
9. Sektoru za opće poslove i strateško planiranje,
10. Policiji Brčko distrikta BiH,
11. JP „Putevi Brčko“ d. o. o, Brčko distrikt BiH,
12. JP „Komunalno Brčko“ d. o. o, Brčko distrikt BiH,
13. Osnovnom sudu Brčko distrikta BiH,
14. Tužilaštvu Brčko distrikta BiH,
15. Vjerskim zajednicama u Brčko distriktu BiH,
16. „Službenom glasniku Brčko distrikta BiH“,
17. Arhivi.

GRADONAČELNIK

Mr. sc. Siniša Milić

Akcioni plan II za jačanje kohezije u zajednici Brčko distrikta BiH kao odgovor na incidente motivisane predrasudama i mržnjom 2019-2021

1. Uvod i kontekst

Krajem 2013. godine Brčko distrikt Bosne i Hercegovine opredijelio se da učestvuje u projektu koji je inicirala Misija OSCE-a u BiH pod nazivom „*Prevenција i borba protiv incidenata motivisanih predrasudama i mržnjom*“, a koji ima za cilj izradu i donošenje akcionog plana kojim će se uspostaviti adekvatni mehanizmi odgovora/reakcije lokalne zajednice na pojavu incidenata motivisanih predrasudama te identifikovati programi/aktivnosti za prevenciju istih. Izradom i usvajanjem *Akcionog plana za jačanje kohezije zajednice Brčko distrikta BiH* Brčko distrikt BiH potvrđuje svoju posvećenost jačanju vrijednosti na kojima počiva kroz pružanje podrške kako postojećim tako i novim i inovativnim programima koji će djelovati preventivno na incidente motivisane predrasudama i mržnjom, ali isto tako uspostaviti i mehanizme reakcije kojima će se poslati poruka netolerancije prema svim oblicima i manifestacijama mržnje i diskriminacije kojima se mogu narušiti principi tolerancije, suživota, uzajamnog povjerenja i poštovanja svih zajednica i grupa koje žive na prostoru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Mržnja i predrasude podstiču neprijateljstvo i netoleranciju dok u isto vrijeme šire i produbljuju razdor između etničkih, vjerskih ili manjinskih grupa i mogu uticati na pojavu ekstremizma i radikalizma u lokalnoj zajednici.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, kao i u mnogim drugim oblastima života i rada, primjer je za druge sredine, te usvajanjem ovakvog dokumenta šalje pozitivnu poruku kako svojim građanima tako i drugim sredinama u Bosni i Hercegovini da slijede njegov primjer. Svrha donošenja ovog dokumenta je ciljano preventivno djelovanje u pravcu suzbijanja incidenata motivisanih predrasudama kako oni ne bi eskalirali u krivična djela počinjena iz mržnje.

Projekt „*Prevenција i borba protiv incidenata motivisanih predrasudama*“ nastao je kao rezultat preporuka izdvojenih iz izvještaja Misije OSCE-a u BiH iz 2012. godine nazvanog „*Borba protiv krivičnih djela počinjenih iz mržnje*“, a koje se tiču uloge lokalnih zajednica i civilnog društva u prevenciji i borbi protiv incidenata motivisanih predrasudama i mržnjom. Preporuke se, između ostalog, odnose na sljedeće:

- Potrebno je intenzivirati javnu i odgovarajuću osudu incidenata motivisanih predrasudama kao i pravovremenu i adekvatnu reakciju organa vlasti,
- Potrebno je pružiti aktivnu podršku radu organizacija civilnog društva na prevenciji i poboljšanju odgovora na krivična djela počinjena iz mržnje.

U 2013. godini Misija OSCE-a u BiH osmislila je projekt s ciljem da se unaprijedi: (I) odgovor javnih zvaničnika i lokalnih vlasti i (II) prevencija incidenata motivisanih predrasudama podržavajući ulogu civilnog društva u tom procesu. Predstavnici Brčko distrikta BiH priključili su

se implementaciji ovog projekta i opredijelili da u partnerstvu s civilnim društvom usvoje sveobuhvatan pristup prema prevenciji i borbi protiv incidenata motivisanih predrasudama.

Vlada Brčko distrikta je izradila i 2015. godine usvojila Akcioni plan I za jačanje kohezije u zajednici Brčko distrikta BiH kao odgovor na incidente motivisane predrasudama. Nakon uspješno provedenog niza mjera iz Akcionog plana, a imajući u vidu da je u međuvremenu period za njegovo provođenje završen, Vlada je na inicijativu Misije OSCE-a u BiH odlučila da izradi novi, trogodišnji Akcioni plan II (u daljem tekstu: Akcioni plan).

2. Opći cilj dokumenta

Akcionim planom namjerava se unaprijediti opći okvir za jačanje društvene kohezije u zajednici Brčko distrikta BiH zasnovane na principima zajedničkih vrijednosti, prava, odgovornosti i mogućnosti svih žena i muškaraca te prevenciji incidenata i krivičnih djela koji mogu nastati motivisani mržnjom i predrasudama. To podrazumijeva utvrđivanje prioritetnih oblasti djelovanja, ciljeva i utvrđenih mjera te sistemski nadzor nad njihovim provođenjem.

3. Prioritetni ciljevi

Akциони plan ističe kako će Vlada Brčko distrikta BiH uključujući druge relevantne aktere u zajednici raditi zajedno na unapređenju društvene kohezije kroz promjene u odnosu na sljedeće ključne prioritete:

1. Jačanje neformalnog obrazovanja mladih i
2. Očuvanje zajedničkih vrijednosti u zajednici.

3.1 Jačanje neformalnog obrazovanja mladih

Kada je u pitanju preventivno djelovanje na incidente motivisane predrasudama i mržnjom, Radna grupa je smatrala da su od posebne važnosti edukacija i rad s mladim ljudima imajući u vidu multikulturalni kontekst Brčko distrikta BiH. Također je razmatrana i činjenica da su mladi ljudi veoma prisutni na društvenim mrežama na kojima svakodnevno mogu biti izloženi govoru mržnje. Edukativne aktivnosti realizovane putem različitih nivoa odgojno-obrazovnih institucija veoma su bitan činilac u jačanju individualnosti svakog pojedinca, ali i društva u cjelini. Pored toga, važnu ulogu u čitavom procesu sticanja znanja čine i *neformalni vidovi obrazovanja* koji mladim ljudima također otvaraju mogućnosti za jačanje vlastitih kapaciteta, upoznavanje drugih kultura te za razvoj specifičnih vještina u interakciji s drugim mladim ljudima. Znači, edukaciju možemo smatrati kao kamen temeljac generalne prevencije i efikasnim sredstvom podizanja svijesti javnosti s ciljem odgovora na uzroke incidenata u zajednici. Postoji uvjerenje da je veoma bitno da mladi što je moguće ranije imaju priliku praktikovati društvene stavove i ponašanja, saznati o sebi i drugima i razviti nenasilne odgovore na konflikt. Mogućnosti za uključivanje mladih osoba u istraživanje raznolikosti oko sebe na otvoren, iskren i kreativan način dok uče o uzrocima i efektima predrasuda može im pomoći da se razvijaju u osobe koje poštuju pravičnost i nenasilje.

3.2. Očuvanje zajedničkih vrijednosti u zajednici

Sprečavanje vandalskog ispisivanja grafita s posebnim osvrtom na grafite motivisane predrasudama

Područje vandalskog pisanja grafita upućuje na potrebu sistemskog i sveobuhvatnog djelovanja na nivou zajednice te potrebu za aktivnim sudjelovanjem svih strana koje su pogođene problemom pisanja ovih grafita. Grafiti uništavaju i oštećuju imovinu i smanjuju njenu vrijednost, nepovoljno utiču na atraktivnost grada te djeluju ohrabrujuće na devijantno ponašanje adolescenata. Veoma često oni šalju poruke mržnje i netolerancije i utiču na stvaranje osjećaja nesigurnosti i straha kod pripadnika određene grupe u lokalnoj zajednici. U Brčko distriktu BiH pojavljivali su se grafiti s porukama mržnje i raznim simbolima na vjerskim objektima, grobljima i saobraćajnim znacima. Pored toga, veliki broj stambenih zgrada je već godinama prekriven raznim grafitima. S tim u vezi neophodno je da se u Brčko distriktu BiH inicira donošenje strategije urbane sigurnosti grada, a jednim od načela te strategije da se predvidi i poboljšanje kvaliteta javnih površina i komunalne

urednosti Brčko distrikta BiH. Neophodno je donijeti mjere za sprečavanje vandalskog ispisivanja grafita na području Brčko distrikta BiH s posebnim osvrtom na grafite čije poruke jasno oslikavaju predrasudu kao motiv. Ovim bi se između ostalog ostvarili i ciljevi usmjereni kako na zaštitu od grafita tako i na prevenciju širenja poruka mržnje i netolerancije putem grafita.

Unapređenje međukulturalnog razumijevanja u lokalnoj zajednici

Kultura igra značajnu ulogu u društvu te zajednica treba štititi kulturnu raznolikost koristeći je kao osnovu za društveni razvoj. Međukulturalno razumijevanje, tolerancija i prihvatanje drugih i drugačijih ključ su za društvenu povezanost u Brčko distriktu BiH. Zbog toga se ovaj akcioni plan bavi kulturom tretirajući je kao segment od važnog društvenog značaja koji nudi prostor za interakciju i saradnju različitih kultura i pogleda na svijet te samim tim i razumijevanje različitosti. Opća politika Brčko distrikta BiH za period 2016–2020. godine, koju je usvojila Skupština Brčko distrikta BiH, podrazumijeva podsticanje međusobnog razumijevanja, kulturne raznolikosti i zaštitu različitosti kulturnog izražavanja. Imajući u vidu nacionalnu i kulturnu raznolikost Brčko distrikta BiH postoje svi preduvjeti za njeno njegovanje.

4. Pravni okvir

U Brčko distriktu BiH postoji pravni okvir koji direktno ili indirektno reguliše oblast jačanja društvene kohezije i borbe protiv krivičnih djela i incidenata motivisanih mržnjom i predrasudama. To su:

- Krivični zakon Brčko distrikta BiH,
- Zakon o javnom redu i miru Brčko distrikta BiH,
- Zakon o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH,
- Zakon o mladima Brčko distrikta BiH,
- Zakon o volontiranju Brčko distrikta BiH,
- Zakon o udruženjima i fondacijama Brčko distrikta BiH,
- Zakon o sportu Brčko distrikta BiH.

Također, postoje i druge odredbe i prakse koje doprinose jačanju društvene kohezije:

- Statut Brčko distrikta BiH,
- Deklaracija o osudi govora mržnje Skupštine Brčko distrikta BiH,
- Opća politika Brčko distrikta BiH za period 2016–2020. godine,
- Akcioni plan za jačanje kohezije u zajednici Brčko distrikta BiH,
- Akcioni plan za poboljšanje položaja žena i unapređenje rodne ravnopravnosti u Brčko distriktu BiH,
- Javni poziv za finansiranje projekata udruženja građana i nevladinih organizacija,
- Protokol u slučaju pojave incidenata motivisanih predrasudama i mržnjom,
- Praksa Policije Brčko distrikta BiH da u najkraćem roku uklanja uvredljive grafite s javnih mjesta.

5. Metodologija izrade dokumenta

Akcionim planom predviđene su konkretne mjere i aktivnosti neophodne za realizaciju ciljeva, rokovi, odgovorni subjekti i resursi za realizaciju. Također su definisani i pokazatelji ispunjenosti aktivnosti na osnovu kojih će se pratiti stepen njihove realizacije. Radna grupa također predlaže imenovanje monitoring tima koji će pratiti provođenje Akcionog plana.

Rukovodeći se smjernicama Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini o metodologiji izrade akcionog plana za jačanje kohezije u zajednici gradonačelnik Brčko distrikta BiH je 27. 4. 2018. godine imenovao radnu grupu u skladu s preporukama Misije o strukturi, zadacima i obavezama iste u sljedećem sastavu:

1. Srđan Kisić, predsjedavajući, viši stručni saradnik za Omladinski centar, Pododjeljenje za podršku MZ, NVO i UG,
2. Anica Radić-Savić, šefica Pododjeljenja za podršku MZ, NVO i UG,

3. Zvonimir Marić, Pododjeljenje za turizam, kulturu i sport,
4. Perica Ivanek, pedagog, JU Poljoprivredna i medicinska škola,
5. Boško Magazin, pomoćnik komandira za sprečavanje i suzbijanje kriminaliteta u Jedinici opće Policije Brčko distrikta BiH,
6. Aleksandar Mihajlović, protojerej stavrofor, paroh potočarski u Potočarima, SPC,
7. Miodrag Đurić, član pastoralnog vijeća u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, Brčanski dekanat,
8. Sabahudin Ravkić, sekretar Medžlisa Islamske zajednice Brčko,
9. Toma Matanović, predstavnik MZ Dubrave,
10. Emira Zečić, predstavnica MZ Maoča,
11. Damjan Dundžić, predstavnik MZ Ilička,
12. Miloš Popić, Koalicija NVO „Promoviši pozitivno“,
13. Asmir Husić, Koalicija NVO „Promoviši pozitivno“.

Radna grupa imala je zadatak:

1. Razmotriti informacije u vezi s prirodom postojećih tenzija u zajednici kao i incidenata motivisanih predrasudama – njihova rasprostranjenost, karakteristike, obrasci ponavljanja:
  - a. mapirati tenzije u zajednici – događaji, grupe, inicijative ili mjesta koja uzrokuju incidente ili su izvori stalnih tenzija između zajednica;
  - b. mapirati faktore koji doprinose koheziji zajednice – događaji, grupe, inicijative ili mjesta koja povezuju zajednice i promovišu tolerantnost i razumijevanje;
2. Razmotriti i procijeniti postojeće pristupe prema tenzijama u zajednici i podršci koheziji – protokoli, procedure, mehanizmi, tijela i projekti;
3. Provesti konsultacije u zajednici da bi se dobilo stajalište građana o stavkama 1. i 2. s posebnim naglaskom na marginalizovane zajednice;
4. Na osnovu mapiranja (zadatak 1), procjene (zadatak 2) i konsultacija (zadatak 3) predložiti poboljšanja i inovacije u postojećim pristupima;
5. Predložiti nacrt akcionog plana lokalne uprave za koheziju zajednice s ciljem sprečavanja krivičnih djela počinjenih iz mržnje kroz pravovremen i efikasan odgovor na tenzije i incidente motivisane predrasudama u zajednici.

Radna grupa je u sklopu svojih zadataka razmatrala stavove građana o incidentima motivisanim predrasudama dobijene putem anketiranja. Rezultati ove ankete su, između ostalog, poslužili Radnoj grupi u procesu analiziranja i identifikovanja problema i rješenja za izradu Akcionog plana. Također, Radna grupa je razmatrala statističke podatke kao i podatke o prirodi incidenata i krivičnih djela dostavljene od strane Policije Brčko distrikta BiH, koji su također poslužili kao pokazatelji za izradu analize stanja te mapiranje prirode incidenata. Radna grupa sastajala se redovno, barem jednom mjesečno, te je na bazi diskusije, razmjene iskustava i informacija izradila Akcioni plan za jačanje kohezije zajednice Brčko distrikta BiH kao odgovor na incidente motivisane predrasudama.

6. ANALIZA STANJA

6.1. Terminologija i definicije

Radi boljeg razumijevanja oblasti koje će ovaj dokument tretirati, navedene su definicije krivičnog djela i incidenta motivisanog mržnjom i predrasudama te se pojašnjava zašto je važno da se ovim pitanjem bavi i lokalna zajednica čak i u situacijama kada ovakve pojave nisu toliko česte, kao što je to slučaj u Brčko distriktu BiH.

Incident motivisan mržnjom je incident ili djelo počinjeno iz predrasude koje nema element krivičnog djela zato što krivično djelo nije dokazano ili zato što djelo nije propisano krivičnim zakonom određene države. Dakle, i incidenti motivisani mržnjom kao i krivična djela motivisana mržnjom motivisani su predrasudama, ali incidenti počinjeni iz mržnje ne moraju imati elemente krivičnog djela, ali oni često prethode, prate ili pružaju kontekst za krivična djela počinjena iz mržnje. S obzirom na to da incidenti motivisani mržnjom mogu biti uvod u ozbiljnija krivična djela, evidentiranje incidenata također može biti korisno za dokazivanje konteksta uznemiravanja te može služiti kao dokaz eskalacije obrazaca nasilja.

Krivična djela počinjena iz mržnje jesu krivična djela počinjena s osnovnim motivom netolerancije ili predrasude protiv određene grupe u društvu. Oni imaju za cilj ne samo individuu kao žrtvu, nego cijelu grupu kojoj on ili ona pripadaju i koju predstavljaju; oni šalju jaku poruku netolerancije prema toj grupi izjavljujući da oni nisu dobrodošli u toj zajednici.

Kohezija zajednice predstavlja kapacitet društva da osigura blagostanje za sve svoje članove, upravljajući razlikama i podjelama, a minimizirajući disparitete i izbjegavajući marginalizaciju. Društvena kohezija je suštinski uvjet za demokratsku sigurnost i održivi razvoj. Podijeljena i nejednaka društva nisu samo nepravedna, nego ne mogu garantovati dugoročnu stabilnost.

Krivična djela i incidenti motivisani mržnjom imaju snažniji uticaj na žrtve nego „obična“ krivična djela. Ona šalju poruku cijeloj zajednici kojoj ta žrtva pripada. Poruka je da se tim zajednicama uskraćuje pravo da budu dio društva. Stoga je ključno da organi vlasti u saradnji s civilnim društvom usvoje sveobuhvatan pristup prevenciji i borbi protiv incidenata motivisanih predrasudama, što podrazumijeva izgradnju i jačanje međusobnog razumijevanja, tolerancije i jedinstva kroz različite vanpravne i vansudske mjere. Brčko distrikt BiH kao odgovorna zajednica koja se bori protiv svih oblika predrasuda i diskriminacije ovim dokumentom jača principe na kojima počiva te usvajanjem ovog akcionog plana šalje jasnu poruku svojim građanima.

6.2. Mapiranje problema

6.2.1. Statistički podaci i priroda incidenata u Brčko distriktu BiH

Prema statističkim podacima dobijenima iz Policije Brčko distrikta BiH evidentno je da je broj ovakvih djela u Brčko distriktu BiH mali.

Djelujući u sektoru borbe protiv govora mržnje 2015. godine Policija je u više navrata postupala prema prijavama građana i ličnim zapažanjima policijskih službenika a u vezi s pisanjem prijetećih ili uvredljivih komentara putem interneta usmjerenima k pojedincima ili grupama na nacionalnim ili vjerskim osnovima. U istraživanju navedenih događaja zbog odgovarajućih krivičnihopravnih ograničenja nije utvrđeno postojanje elemenata nekog od krivičnih djela. Izvršioc i također nisu mogli biti procesuirani u prekršajnom smislu jer prema trenutnom zakonodavstvu internet ne predstavlja javno mjesto.

Istraga evidentiranog krivičnog djela izazivanja nacionalne, rasne i vjerske mržnje i netrpeljivosti 2016. godine okončana je podnošenjem izvještaja Tužilaštvu Brčko distrikta BiH protiv jednog lica zbog osnova sumnje da je počinjeno navedeno krivično djelo.

Krivična djela	2015.	2016.	2017.	2018.
Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje i netrpeljivosti	0	1	0	0

Prekršaj	2015.	2016.	2017.	2018.
Vrijeđanje – član 9. Zakona o JRiM	3	0	2	3

Priroda identifikovanih slučajeva:

- Vrijeđanje iz člana 9. Zakona o JRiM (Ko na javnom mjestu govorom, pisanjem, isticanjem obavještenja ili oglasa ili na drugi način vrijeđa ili omalovažava patriotska, nacionalna, vjerska, moralna ili osjećanja rasne pripadnosti građana...)

Iz izvještaja je vidljivo da se mržnja i predrasude u većini slučajeva manifestuju verbalnim vrijeđanjem i govorom mržnje na internetu.

Od izuzetne je važnosti da Policija Brčko distrikta BiH kontinuirano vodi statistiku o incidentima motivisanim predrasudama i krivičnim djelima počinjenim iz mržnje, što bi omogućilo lokalnim vlastima i organizacijama civilnog društva lakše uočavanje trendova i obezbijedilo identifikovanje i sprovođenje ciljanih preventivnih aktivnosti usmjerenih na potencijalne izvore tenzija i konflikata u zajednici.

Također je u medijima bilo vidljivo nekoliko slučajeva ispisivanja uvredljivih grafita i simbola na raznim površinama u gradu ili na saobraćajnim znacima.

6.2.2. Stavovi građana o pitanju incidenata motivisanih predrasudama

U Brčko distriktu BiH funkcioniše neformalna mreža „Promoviši pozitivno“, koja je tokom ljeta 2018. godine provela anketiranje građana u sklopu svojih redovnih aktivnosti koje je poslužilo kao pokazatelj stavova građana prema incidentima motivisanim predrasudama. Također su ostali članovi Radne grupe, svako u svojoj oblasti rada i djelovanja, izvršili anketiranje jednog dijela građana. S obzirom na mali uzorak od 140 ispitanika/ca rezultati ankete mogu se posmatrati isključivo kao indikator stavova građana prema incidentima motivisanim predrasudama.

Anketa je pokazala da skoro 90% ispitanika smatra da se incidenti motivisani predrasudama i mržnjom dešavaju u Brčkom, dok je 77% njih svjedočilo takvim incidentima te da njih 63% smatra da je od izuzetne važnosti da lokalna zajednica preduzima konkretne mjere na prevenciji i borbi protiv incidenata motivisanih predrasudama. U prilog tome govori i činjenica da se 95% ispitanika izjasnilo da podržava izradu Akcionog plana za jačanje kohezije u Brčko distriktu BiH. Prema odgovorima ispitanika predrasude u Brčko distriktu BiH najčešće se ispoljavaju govorom mržnje na internetu (41%) i uvredljivim grafitima (27%), dok 31% njih smatra da se dešavaju i na sportskim događajima. Kao najefikasnije oblike borbe protiv incidenata izdvojili su radionice za mlade i antidiskriminacione festivale (29%), javne kampanje koje promovišu različitost i toleranciju putem uličnih akcija i društvenih mreža (29%) te osudu incidenta od strane javnih zvaničnika (42%).

(*Na pitanja je bilo moguće dati više odgovora.)

Treba napomenuti da je starosna dob ispitanika bila sljedeća:

18–35 godina – 42%

35–50 godina – 42%

50+ godina – 16%

Na upitnik je odgovorilo 45% žena i 55% muškaraca.

(*Na pitanja je bilo moguće dati više odgovora.)

6.2.3. Akteri u zajednici koji se trebaju baviti prevencijom i borbom protiv incidenata motivisanih predrasudama

Rezultati provedene ankete također su pokazali da građani smatraju da bi se policija i pravosudne institucije najviše trebali baviti ovim pitanjem (22%), Vlada 21%, organizacije civilnog društva 18%, vjerske zajednice 13%, mjesne zajednice 10% i mediji 16%.

Rezultati ankete su potvrdili da građani posjeduju visok nivo osjetljivosti i razvijenu svijest o potrebi uspostavljanja adekvatnog odgovora lokalne zajednice na pojavu incidenata motivisanih predrasudama i mržnjom. Veliku podršku ispitanika dobile su aktivnosti koje promovišu toleranciju i različitost, te javna osuda od strane javnih zvaničnika, kao efikasni oblici borbe protiv incidenata motivisanih predrasudama i mržnjom.

6.2.4. Identifikovani problemi

Radna grupa je analizirajući podatke Policije Brčko distrikta BiH o prirodi incidenata i krivičnih djela motivisanih predrasudama i rezultate ankete te metodom diskusije na sastancima Radne grupe o potencijalnim uzrocima konflikta i tenzija u zajednici došla do generalnih zaključaka o uzrocima problema, te je na osnovu tih identifikovanih problema sačinila preporuke i oblasti djelovanja za prevenciju i borbu protiv incidenata motivisanih predrasudama. Neki od identifikovanih problema su sljedeći:

Ukorišten sistem stereotipa o drugima i drugačijima

Problematična politička retorika

Negativan uticaj društva, slabog finansijskog i socijalnog statusa porodice na mladu populaciju

Kriza porodice i porodičnih vrijednosti zbog učestalih razvoda brakova u Brčkom i njihov uticaj na mladu populaciju

Ispoljavanje mržnje preko društvenih mreža

Nizak nivo upoznatosti mladih sa posljedicama govora mržnje na internetu i društvenim mrežama

Ispisivanja uvredljivih grafita i natpisa uvredljivog sadržaja

Nedovoljno poznavanje zakonskih odredaba, odnosno, zakonskih posljedica koje takvo ponašanje sa sobom nosi

Nizak nivo izvještavanja o pozitivnim primjerima i aktivnostima koje promovišu toleranciju u medijima

6.2.5. Odgovor organa lokalne vlasti na incidente i krivična djela počinjena iz predrasuda

Primjeren odgovor i osuda organa vlasti i vladinih zvaničnika je ključna komponenta u efikasnoj borbi protiv incidenata. Izostanak javne osude ili raspirujuća reakcija šalju poruku da su takva krivična djela prihvatljiva i beznačajna. Nasuprot tome, odlučan i odgovarajući odgovor zvaničnika šalje poruku podrške pojedinačnim žrtvama i pogođenim zajednicama te jača osjećaj sigurnosti javnosti. Cilj javnog osuđivanja incidenata počinjenih iz predrasuda jesu prevencija i ograničavanje mogućih širih posljedica takvih incidenata. Odgovorom se treba staviti naglasak na osudu datog djela i svakog drugog djela ili incidenta slične prirode i treba se naglasiti jednakost građana bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost, etnicitet, spol, socijalni status ili bilo koju drugu karakteristiku.

Kao rezultat implementacije prethodnog akcionog plana Vlada je izradila i usvojila *Protokol o postupanju u slučaju incidenta motivisanog predrasudama*, čime je osiguran mehanizam organima vlasti za adekvatnu i pravovremenu osudu incidenata. Također, Skupština Brčko distrikta BiH je usvojila *Deklaraciju o osudi govora mržnje*, kojom se pozivaju institucije, nosioci javnih funkcija, mediji i organizacije civilnog društva da, između ostalog, spriječe svaki govor mržnje, a relevantne institucije da ga sankcionišu.

Pored osude organi vlasti mogu primijeniti i druge dobre prakse koje se već provode u BiH kao efikasan oblik reakcije zajednice na pojavu incidenata motivisanih predrasudama. To mogu biti npr. uklanjanje uvredljivih grafita, promovisanje projekata kroz koje će se učenici odnosno mladi edukovati o krivičnim djelima počinjenima iz mržnje, održavanje manifestacija kojima se promoviše kultura različitosti itd.

Policija Brčko distrikta BiH je uspostavila dobru praksu uklanjanja uvredljivih grafita odmah nakon što se oni uoče kao efikasan oblik reakcije zajednice na incidente motivisane predrasudama. Međutim, Brčko distrikt BiH bi ubuduće mogao unaprijediti ovu praksu uspostavljanjem sistematskog mehanizma za praćenje i uklanjanje grafita.

7. PLAN PREVENCIJE

Pored značaja koji ima javno i odgovarajuće osuđivanje krivičnih djela počinjenih iz mržnje, od ključne je važnosti da organi vlasti u saradnji s civilnim društvom usvoje sveobuhvatan pristup prevenciji i borbi protiv incidenata motivisanih predrasudama. Edukacija se smatra kamenom temeljcem generalne prevencije te efikasnim sredstvom podizanja svijesti javnosti s ciljem odgovora na uzroke incidenata u zajednici. Stoga se i ponuđena rješenja u ovom akcionom planu najviše baziraju na edukativne aktivnosti koje su usmjerene prema različitim identifikovanim ciljnim grupama uz preporuke za uspostavljanje alata odnosno mehanizama za odgovor zajednice na incidente motivisane predrasudama.

Bitno je naglasiti da u Brčko distriktu BiH postoji veliki broj organizacija civilnog društva koje bi mogle imati ključnu ulogu u borbi i prevenciji incidenata motivisanih predrasudama. Potrebno je da ove organizacije u saradnji s organima vlasti grade svoje kapacitete. Lokalni organi vlasti kroz pružanje institucionalne podrške kao i nevladin sektor, kao što je to slučaj u nekim sredinama koje imaju organizacije ovog profila, također se trebaju baviti i pružanjem odnosno osiguravanjem adekvatne podrške žrtvama ovakvih incidenata.

Dalje, vjerske zajednice igraju važnu ulogu u konstrukciji pojedinačnih i kolektivnih identiteta, pa stoga mogu imati veliki uticaj na jačanje društvene kohezije i na kreiranje stavova građana prema drugima u okruženju u kojem žive.

7.1. Prevencija i odgovor zajednice

Kontinuirano i precizno vođenje statistike od strane Policije Brčko distrikta BiH o incidentima i krivičnim djelima počinjenim iz predrasuda i mržnje, što bi omogućilo uočavanje trendova i obezbijedilo identifikovanje i provođenje ciljanih preventivnih aktivnosti usmjerenih na potencijalne izvore tenzija i konflikata u zajednici;

Uspostavljanje efikasnije saradnje između relevantnih institucija lokalne vlasti i nevladinog sektora po pitanju prevencije i izvještavanja o incidentima motivisanim predrasudama i mržnjom;

Kontinuirana osuda incidenata koji sadrže elemente mržnje i predrasuda od strane lokalnih vlasti;

Uspostavljanje sistematskog mehanizma za uklanjanje uvredljivih grafita;

Pružanje kontinuirane podrške projektima nevladinih organizacija koji imaju za cilj promovisanje tolerancije, različitosti i koji utiču na razbijanje predrasuda o drugima i drugačijima;

Pružanje kontinuirane podrške projektima kojima će se promovisati kulturne različitosti;

Pružanje podrške projektima koji imaju za cilj podizanje svijesti o krivičnim djelima i incidentima motivisanim predrasudama, izgradnji kapaciteta organizacija da se bave praćenjem i prijavljivanjem incidenata, preventivnim djelovanjem na suzbijanju konflikata u zajednici te pružanju podrške žrtvama;

Afirmisanje pozitivnih priča i primjera iz lokalne zajednica u medijima;

Pružanje podrške projektima putem kojih će se učenici/mladi edukovati o incidentima motivisanim predrasudama, posljedicama korišćenja neprimjerenog govora na društvenim mrežama i internetu, te učiti o toleranciji i predrasudama;

8. Implementacija

Za realizaciju Akcionog plana za jačanje društvene kohezije u zajednici Brčko distrikta BiH za period od 2019. do 2021. godine bit će zaduženi svi nosioci mjera i aktivnosti predviđeni Akcionim planom. Finansijska sredstva osigurat će se budžetom Brčko distrikta BiH na način da će institucije i organi uprave Brčko distrikta BiH nosioci aktivnosti Akcionog plana prilikom planiranja svojih godišnjih sredstava planirati i sredstva potrebna za realizaciju mjera iz Akcionog plana za svaku godinu pojedinačno.

Zatim, organizacije civilnog društva će putem javnog poziva za prijedloge sufinansiranja projekata udruženja građana koji objavljuje Vlada Brčko distrikta BiH aplicirati za finansiranje aktivnosti iz Akcionog plana, a u skladu s postojećim i važećim procedurama.

Nakon usvajanja ovog Akcijskog plana od strane Vlade Brčko distrikta BiH, a s ciljem njegovog potpunog provođenja, gradonačelnik će imenovati monitoring tim za praćenje njegovog provođenja. Institucije i organi uprave Brčko distrikta BiH nosioci mjera obavezni su izvještavati monitoring tim o realizaciji mjera i aktivnosti iz Akcionog plana. Monitoring tim izvještavat će Vladu Brčko distrikta BiH o realizaciji mjera i aktivnosti Akcionog plana na kraju svake kalendarske godine.

Po usvajanju dokumenta Vlada Brčko distrikta BiH osigurat će njegovu adekvatnu promociju u zajednici putem medija, prezentacija, sastanaka i objavljivanjem na njejoj web stranici.

**AKCIONI PLAN II ZA JAČANJE KOHEZIJE U ZAJEDNICI BRČKO DISTRIKTA BiH
2019–2021. GODINE**

Cilj 1. Uspostavljanje monitoring tima za praćenje realizacije Akcionog plana 2019–2021. u Brčko distriktu BiH			
Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Indikatori za mjerenje uspjeha	Rok
1.1. Uspostavljanje monitoring tima za koordinaciju i praćenje realizacije Akcionog plana	Gradonačelnik	Odluka gradonačelnika o formiranju monitoring tima	Do 60 dana nakon usvajanja dokumenta
1.2. Izrada i usvajanje poslovnika o radu monitoring tima	Monitoring tim	Izrađen poslovnik o radu	Do 60 dana nakon usvajanja dokumenta
1.3. Praćenje i periodično izvještavanje gradonačelnika	Monitoring tim	Periodični izvještaji s prijedlogom zaključaka	Po potrebi, najmanje jednom godišnje
Cilj 2. Jačanje obrazovanja mladih kroz saradnju obrazovnih institucija, javnih institucija i organizacija civilnog društva			
Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Indikatori za mjerenje uspjeha	Rok
2.1. Jačanje odgojne komponente odgojno-obrazovnog rada u svrhu jačanja temeljnih ljudskih vrijednosti, interkulturalnog odgoja, obrazovanja za ljudska prava i obrazovanja za (demokratija) građanstvo	Odjeljenje za obrazovanje, Pedagoška institucija	Donesen plan aktivnosti	Do kraja 2019.
2.2. Intenziviranje saradnje obrazovnih institucija i roditelja kroz zajedničko učešće u obilježavanju određenih praznika i važnih datuma i aktivnije učešće roditelja u kreiranju aktivnosti u školi	Odjeljenje za obrazovanje, Pedagoška institucija	Zajedničko obilježavanje 3 bitna datuma, održane minimalno 2 tematske sesije na roditeljskim sastancima godišnje, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
2.3. Planirati zajedničke aktivnosti učenika svih osnovnih škola kroz promociju školskog sporta, kulturno-zabavnih i edukativnih djelatnosti u godišnjem programu rada škola i pratiti kroz izvještaj o realizaciji GPR-a	Odjeljenje za obrazovanje, Pedagoška institucija	Aktivnosti isplanirane u GPR-u, održano takmičenje iz dva sporta, održana jedna zajednička predstava, jedna zajednička posjeta nekoj instituciji (npr. Policiji), izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
2.4. Održavanje maturskog plesa srednjoškolaca radi podrške zajedničkim aktivnostima mladih i njihovih roditelja	Odjeljenje za obrazovanje, Pedagoška institucija	Održan maturski ples, izvještaj o provedenoj aktivnostima	Kontinuirano svake godine

2.5. Educiranje mladih o predrasudama i stereotipima kao i zakonodavstvu koje reguliše oblast krivičnih djela počinjenih iz predrasuda s ciljem prevencije incidenata motivisanih predrasudama	Odjeljenje za obrazovanje, Pedagoška institucija u saradnji s OCD-om Tužilaštvo, sudstvo, Policija	Održana minimalno jedna radionica godišnje u školi, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
2.6. Edukacija o posljedicama korištenja neprimjerenog govora i govora mržnje na društvenim mrežama	Odjeljenje za obrazovanje, Pedagoška institucija u saradnji s Policijom, OCD	Održana jedna radionica godišnje po školi, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
2.7. Obilježavanje Međunarodnog dana kulturnih različitosti s ciljem dizanja svijesti o potrebi uzajamnog uvažavanja i poštovanja	Odjeljenje za obrazovanje, Pedagoška institucija u saradnji s OCD-om	Održano minimalno 10 manifestacija po školama po mogućnosti uz učešće školskih sekcija, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
2.8. Obilježavanje Međunarodnog dana tolerancije s ciljem promovisanja principa tolerancije	Odjeljenje za obrazovanje, Pedagoška institucija u saradnji s OCD-om	Održano minimalno 10 manifestacija po školama po mogućnosti uz učešće školskih sekcija, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
2.9. Uključivanje mladih iz marginalizovanih grupa stanovništva u sportske i kulturne aktivnosti s njihovim vršnjacima	Odjeljenje za obrazovanje, Pedagoška institucija u saradnji s OCD-om	Održane minimalno 3 aktivnosti godišnje, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
2.10. Promovisanje volontiranja s ciljem većeg uključenja mladih u ovaj proces	OCD	Minimalno jedna prezentacija ili događaj održan na ovu temu godišnje, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine

Cilj 3. Sprečavanje vandalskog ispisivanja grafita na javnim i privatnim objektima na području Brčko distrikta BiH s posebnim osvrtom na grafite koji su motivisani predrasudama**Mjera 1. Stvaranje institucionalnog okvira**

Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Indikatori	Rok
3.1.1. Imenovanje gradskog koordinatora i tima za provođenje aktivnosti iz Akcionog plana koje se odnose na sprečavanje vandalskog ispisivanja grafita na području Brčko distrikta BiH	Vlada BDBiH, Policija, JP „Komunalno Brčko“, JP „Putevi Brčko“, OCD	Odluka o imenovanju gradskog koordinatora, odluka o imenovanju tima	Najkasnije do jula 2019.
3.1.2. Utvrditi nadležnost i formirati tijelo za uklanjanje grafita	Vlada BDBiH, Policija, JP „Komunalno Brčko“, OCD	Utvrdene nadležnosti, formirano tijelo za uklanjanje grafita	Najkasnije do jula 2019.
3.1.3 Inicijativa za donošenje posebnog propisa o sprečavanju ispisivanja grafita	Vlada BDBiH, Policija, OCD	Inicijativa usvojena, propis donesen	Do kraja 2019.

Mjera 2. Uspostavljanje baze podataka o grafitima

3.2.1. Izrada dosjea o grafitima	Gradski koordinador, Policija, JP „Komunalno Brčko“, JP „Putevi Brčko“	Uspostavljen dosje	Do jula 2019.
3.2.2 Redovno praćenje stanja	Gradski koordinador, Policija, JP „Komunalno Brčko“, JP „Putevi Brčko“	Zaprimljene prijave, zapisnik o uklonjenim grafitima, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano
3.2.3. Osvjetljavanje vanjskih dijelova javnih ustanova i neosvjetljenih dijelova grada i postavljanje nadzornih kamera	Vlada BDBiH, JP „Komunalno Brčko“	Utvrdene krizne tačke, osvjetljenje postavljeno u skladu s utvrđenim kriznim tačkama, kamere postavljene u skladu s utvrđenim planom	Kontinuirano
3.2.4. Obavezivanje komunalnih službi na prijavljivanje grafita gradskom koordinatoru	JP „Komunalno Brčko“, JP „Putevi Brčko“	Uspostavljen kanal komunikacije za prijavu	Kontinuirano
3.2.5. Informisanje upravnika zgrada i vlasnika o odgovornosti za zgrade	Vlada BDBiH, JP „Komunalno Brčko“	Minimalno jedan sastanak godišnje s predstavnicima gradskih mjesnih zajednica, zapisnik sa sastanka	Kontinuirano
3.2.6. Uklanjanje grafita	JP „Komunalno Brčko“, JP „Putevi Brčko“,	Zapisnik o provedenoj akciji	Kontinuirano

	OCD		
Mjera 3. Sankcionisanje počinitelja			
3.3.1. Sankcionisanje počinitelja (preventivna uloga kazni)	Sud, Tužilaštvo, Policija	Broj slučajeva pokrenutih pred sudom	Kontinuirano
3.3.2. Podrška pri ujednačavanju sudske prakse	Vlada BDBiH, gradski koordinator, Policija, Sud, Tužilaštvo, OCD	Održan sastanak svih relevantnih aktera	Do kraja 2019.
3.3.3. Informisanje javnosti o kažnjavanju počinitelja	Tužilaštvo, gradski koordinator	Broj izdatih saopćenja	Kontinuirano
Mjera 4. Provođenje informativne kampanje			
3.4.1. Provođenje ankete o stavovima građana o pisanju grafita na nivou gradskih četvrti	Vlada BDBiH, OCD	Anketa provedena	Do kraja 2019.
3.4.2. Edukacije javnosti o grafitima	Vlada BDBiH, Policija, OCD	Provedene minimalno dvije edukacije godišnje, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano
Cilj 4. Unapređenje međukulturalnog razumijevanja u lokalnoj zajednici			
Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Indikatori za mjerenje uspjeha	Rok
4.1. U sklopu manifestacije „Proljeće u gradu“ održati aktivnosti kojima se promoviše kultura različitosti (npr. festival raznolikosti, gastronomski festival itd.)	Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu, OCD	Održana minimalno jedna aktivnost godišnje, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
4.2. U sklopu manifestacije „Savski cvijet“ održati aktivnosti kojima se promoviše kultura različitosti (npr. festival raznolikosti, gastronomski festival itd.)	Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu, OCD	Održana minimalno jedna aktivnost godišnje, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
4.3 Izrada murala u gradskoj zoni čiji je cilj da promovišu kulturne, obrazovne i vrijednosti tolerantnog društva	Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu	Minimalno jedan mural godišnje izrađen, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
4.4. Održavanje javnih manifestacija u kojima se afirmiše zdravo funkcionisanje porodice i moralno-etičke vrijednosti društva	Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu, OCD	Održana minimalno jedna manifestacija godišnje, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
4.5. Kroz djelovanje Međureligijskog vijeća osnažiti međureligijski dijalog i ojačati međureligijske	Međureligijsko vijeće	Najmanje jedna aktivnost godišnje, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine

sadržaje			
Cilj 5. Unapređenje rada s medijima s ciljem kvalitetnijeg prenošenja poruka koje podržavaju društvenu koheziju			
Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Indikatori za mjerenje uspjeha	Rok
5.1. Edukacija i bolje upoznavanje medija s problematikom incidenata motivisanih predrasudama	OCD	Održana minimalno jedna radionica za predstavnike medija godišnje, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
5.2. Afirmacija širenja pozitivnih priča u medijima s ciljem prevencije neprimjerenog govora i govora mržnje na društvenim mrežama	OCD	Održana minimalno jedna radionica za predstavnike medija godišnje, izvještaj o provedenim aktivnostima	Kontinuirano svake godine
Cilj 6. Podrška Akcionom planu kroz strateško komuniciranje Vlade BDBiH			
Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Indikatori za mjerenje uspjeha	Rok
6.1. Podrška Sektora za informisanje Vlade BDBiH u promociji aktivnosti iz AP	Sektor za informisanje Vlade BDBiH	Minimalno dvije ključne aktivnosti podržane godišnje	Kontinuirano svake godine
6.2. Dopuniti postojeće elemente o strateškoj komunikaciji Vlade BDBiH posebnim dodatkom koji će u sebi sadržati elemente za promociju društvene kohezije	Sektor za informisanje Vlade BDBiH	Postojeći dokumenti/mehanizmi dopunjeni	Do jula 2019. godine
6.3. Izrada promotivnog videospota o društvenoj koheziji kojim se afirmišu različitosti Brčko distrikta BiH i identifikacija načina emitovanja u medijima	Sektor za informisanje Vlade BDBiH	Promotivni spot izrađen	Do kraja 2019. godine
Cilj 7. Podrška organizacijama civilnog društva u promociji tolerancije i kulture različitosti			
Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Indikatori za mjerenje uspjeha	Rok
7.1. Nastavak prakse Vlade BDBiH da putem javnog poziva kroz postojeći kriterij finansira organizacije civilnog društva u prevenciji incidenata motivisanih predrasudama i promociji tolerancije i kulture različitosti u lokalnoj zajednici	Vlada BDBiH	Javni poziv sa spomenutim kriterijem oglašen	Kontinuirano